

Список використаних джерел:

- 1 Лисюк Н. Міфологічний хронотоп: Матеріали до курсів «Міфологія», «Міфологія слов'янська і світова» / Наталя Лисюк. – К.: Український фітосоціологічний центр, 2006. – 200 с.
2. Юнг К. Г. Человек и его символы / Карл Густав Юнг. – М.: Б. С. К., 1996. – 378 с.
3. Грицюта, Н. М. Архетипи української ментальності в сучасній рекламі [Текст] / Н. М. Грицюта // Інформаційне суспільство: наук. журн. – 2011. – № 14.
4. Юнг, К. Г. Символы трансформации / Карл Густав Юнг; пер. А. А. Спектор. – М.: АСТ МОСКВА, 2008. – 731 с.

Мельничук Г.В.

викладач вищої категорії,

Екологічний фаховий коледж

Львівського національного аграрного університету

МУЗЕЙНА ІНКЛЮЗІЯ В УКРАЇНІ

За статтею 30 Конвенції ООН, якою повинна керуватися й Україна, країни-учасниці повинні вживати всіх належних заходів для забезпечення того, щоб громадяни з інвалідністю мали доступ до творів культури, телевізійних програм, фільмів та інших культурних заходів у доступних форматах; до місць культурних заходів чи послуг – театрів, музеїв, кінотеатрів, бібліотек, пам'яток і об'єктів, що мають національну культурну значущість [1].

Для людей з інвалідністю надзвичайно важливо нарівні з іншими брати участь у культурному житті своєї країни. Реабілітація засобами мистецтва, що знаходяться у музеї, своїм гармонійним впливом розвиває, коригує та формує моральні особистісні якості, сприяє формуванню більш складних і високих нових потреб та самовихованню.

Музеї одними з перших серед культурних інституцій зрозуміли, що культура має бути інклюзивною та доступною для всіх.

Музей Ханенків у Києві з 2013 року активно працює зі спеціальними програмами для людей з інвалідністю, які розраховані на незрячих та людей з порушенням зору, на людей з порушенням аутистичного спектру або з синдромом Дауна. Музей презентував перший вебсайт

музею в Україні, розроблений із дотриманням міжнародних норм інклюзивного ІТ-дизайну відповідно до Web Content Accessibility Guidelines і покликаний забезпечити максимальний доступ до контенту користувачам із вадами зору, слуху, руху тощо. Також було створено інклюзивну англomовну версію вебсайту, що зробило онлайн-ресурс доступним для міжнародної аудиторії людей з інвалідністю.

У Національному музеї Тараса Шевченка в 2015 р. було презентовано масштабну програму «Музей без бар'єрів: від теорії до практики», спрямовану на інтеграцію людей з інвалідністю в загальний соціальний та культурний простір країни. Серед послуг музею – адаптовані екскурсії для слабозорих і незрячих, для дітей з ментальними, інтелектуальними порушеннями, заняття у Дитячому центрі музею для дітей з аутизмом, послуги перекладача жестової мови, майстер-класи та арттерапія для дітей з аутизмом та синдромом Дауна, майстер-класи для незрячих та слабозорих дітей за методикою Сергія Поноченко (разом з митцем, учасники самостійно обирають кольори та створюють новий витвір, розфарбовуючи гіпсову копію оригінальної картини автора). Нещодавно експозиція Національного музею Тараса Шевченка поповнилась «Дитячим Кобзарем» шрифтом Брайля від «Видавництва Старого Лева» [2].

Вже кілька років у Києві діє інтерактивний музей у цілковитій темряві «Третя після опівночі». Його гіді – незрячі молоді люди. Там час від часу проводять виставки, доступні для дотикового сприймання – в основному українська та світова архітектура і скульптура, представлена у 3D-макетах. Схожі музеї є в різних країнах Європи, зокрема, у Польщі, Німеччині.

У 2017 р. в Музеї-Арсенал у Львові вперше було створено копії музейних експонатів, до яких можна торкатися руками. Середньовічний меч, пернач, щит, нагрудник, шолом, бойова рукавиця – загалом у музеї створено 10 точних копій експонатів, у яких усі леза та кінці негострі, що є запорукою безпеки відвідувачів.

У музеї Івана Георгія Пінзеля створюють виставку в межах проекту «Пінзель. Тактильна експозиція». Нині триває робота над копіями восьми скульптур з експозицій Львівської національної галереї мистецтв ім. Возницького та Національного музею у Львові ім.Шептицького. Скульптури, створені шляхом фотополімерного 3D-друку, доповнені супровідними матеріалами та анотаціями шрифтом Брайля, а також екскурсіями, розробленими для незрячих та слабозорих відвідувачів музею [4].

«Школа льодовикового періоду» – це спеціальна музейна освітня програма для дітей з інвалідністю, розроблена на базі постійної експозиції «Льодовикова епоха» Державного природознавчого музею НАН України у Львові, за підтримки Українського культурного фонду. Програма створена для дітей з вадами слуху, зору та дітей з особливостями розвитку (затримка психо-мовленнєвого розвитку, розумова відсталість, синдром Дауна, розлади аутичного спектру). Спільно з корекційними педагогами та працівниками українських та польських музеїв, з досвідом розробки інклюзивних програм, тут створено спеціальні інклюзивні об'єкти для експозиції.

У Рівненській області туристи з інвалідністю можуть побувати на 5-ох екскурсіях у Рівненському обласному краєзнавчому музеї, Державних історико-культурних заповідниках Острога та Дубно, культурно-археологічному центрі «Пересопниця» у Рівненському районі. Такі ініціативи реалізують в рамках проекту «Культурні продукти Рівненщини без обмежень», який передбачає проведення семінарів, тренінгів та наставницьких сесій для провайдерів культурних послуг. Адаптацію музейних закладів проводять шляхом розробки аудіогідів – спеціальних путівників для людей з порушенням зору, а також буклетів шрифтом Брайля, встановленням мнемосхем. В Острозькому замку є кілька тактильних копій експонатів. Для дітей зробили печатку 1700-го року [3].

Інклюзивний аудіогід розробили у Харкові, завдяки якому люди з вадами зору можуть долучитися до мистецтва. Контент дозволяє відчутти атмосферу твору, почути опис картини та уявити, що саме на ній зображено. У Харківському художньому музеї за допомогою аудіогіда можна відвідати виставки картин українських та західноєвропейських митців.

Пандемія SARS-CoV-2 внесла істотні корективи в програмний розвиток музеїв у 2020 році. В умовах карантину на перший план роботи виходять онлайн заходи: віртуальні екскурсії, майстер-класи, вікторини, навчальні курси. Ці формати можуть тимчасово замінити живу музейну роботу.

Тема Міжнародного дня музеїв-2020 «Музеї заради рівності: різноманітність та інклюзія» була затверджена Міжнародною радою музеїв ще задовго до початку карантину, але є символічною, адже саме зараз усе людство планети однаково обмежено.

Музейний простір України може дарувати справжню і сильну емоцію людям з інвалідністю, якщо буде доступним для них.

Список використаних джерел:

1. Анищенко О. О. Соціокультурна реабілітація інвалідів засобами музею / О. О. Анищенко // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. – 2015. – № 12. – С. 195–206. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apnvlop_2015_12_17
2. Доступне мистецтво, або як потрапити в музей? [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу: <https://ud.org.ua/statti/257-dostupne-mistetstvo-abo-yak-potrapiiti-v-muzej>
3. На Рівненщині музеї адаптують для людей з інвалідністю [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу: <http://vse.rv.ua/article/na-rivnensini-muzei-adaptuut-dla-ludej-z-invalidnistu.html>
4. У Львівському музеї Пінзеля відкриться тактильна експозиція для незрячих [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу: <https://4studio.com.ua/novynu/u-lvivskomu-muzeji-pinzelya-vidkryetsya-taktylna-ekspozytsiya-dlya-nezryachyh-foto/>

Порохнюк Д.В.

магістр,

*Науковий керівник: **Оборська С.В.***

кандидат мистецтвознавства, доцент,

Київський національний університет культури і мистецтв

ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ МУЗИЧНИХ ФЕСТИВАЛІВ

В останні роки стрімко розвивається музична індустрія в Україні. На ринку не тільки з'являються нові фестивалі, а й розвиваються в прискореному темпі вже існуючі. Крім того фестивалі мають великий економічний вплив на країну, будучи важливими «приманками» для туристів [1]. Менеджмент в фестивальному русі займає особливе місце. Прийнято не виділяти його з менеджменту інших івентів, але насправді він має свої особливості і свої відмітні риси. Саме в цьому полягає актуальність теми.

Метою даної статті є пошук особливостей менеджменту фестивалів і їх дослідження.